

ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ

УДК 657.6

JEL Classification: M 21, M 41

*Візіренко С.В.,
канд. екон. наук, доц. кафедри обліку і оподаткування,
Незнамова А.М.,
Національний університет «Запорізька політехніка»*

ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК ЗАПОРУКА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

Постановка проблеми. В реальних умовах інформаційної економіки підприємствам доводиться реагувати на зростаючий запит користувачів інформації стосовно прозорості фінансової звітності, яка багато в чому обумовлена усвідомленням транспарентності як загальної ідеї сучасної цивілізації, великою кількістю стейкхолдерів. Прозорість означає створення умов, коли інформація про існуючу ситуацію, прийняті рішення та дії виявляється доступною і зрозумілою для стейкхолдерів.

В Україні транспарентність фінансової звітності, як і корпоративної загалом, поки що має відносну значущість тільки для великих компаній, оскільки у вітчизняній практиці традиційно існує тенденція до закритості й нерозповсюдження інформації, навіть тієї, яка зазвичай не вважається конфіденційною. Серед основних причин небажання компаній України повніше розкривати інформацію про свою діяльність у звітності є: конкурентна боротьба, великі затрати на формування звітності, а також низька культура в питаннях корпоративної етики. Більшість компаній не приділяють питанням розкриття інформації належної уваги і не розглядають таку практику як важливу складову комунікації зі стейкхолдерами. Тому важливість концепції розкриття інформації у фінансовій звітності підприємств як механізму забезпечення їх транспарентності сприятиме зростанню довіри до них з боку різних користувачів звітної інформації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням доступності та інформативності звітних даних приділили увагу у своїх працях такі вчені, як: Антипенко Н. А., Боковець В. В., Вигівська І. М., Губайдуллин А. Р., Голов С. Ф., Горячківська І. В., Грицук І. Ю., Зачосова Н. В., Ігумнов В. М., Кузіна Р. В., Лаговська О. А., Макарович В. К., Пантелєєв В. П., Парушина Н. В., Соколова Я. В., Супрун Н. А., Шувльгін С. В. та ін. Проте питання транспарентності фінансової звітності до тепер не надається належної уваги, що саме і актуалізує обрану тематику дослідження.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження транспарентності фінансової звітності як запоруки інформаційного забезпечення стейкхолдерів, зацікавлених у набутті підприємством конкурентних переваг.

Виклад основного матеріалу дослідження. Особливості ринкових конкурентних відносин за умов глобалізації формують нові вимоги до якості управління, а відтак, і до методів його реалізації. Значна волатильність фінансово-економічного середовища, його залежність від політичних, соціальних та екологічних чинників диктують потребу у зосередженні уваги не тільки на управлінні внутрішніми бізнес-процесами, але й на визначенні та врахуванні особливостей впливу на підприємство зовнішнього середовища, зокрема тих суб'єктів ринкових відносин, від яких можуть суттєво залежати результати його діяльності.

У процесі діяльності кожне підприємство взаємодіє з широким колом економічних і соціальних суб'єктів, які функціонують як у середовищі самого підприємства, так і за його межами. Одні суб'єкти можуть впливати на господарські процеси, а, відтак, і на фінансово-економічні результати діяльності та ринкову позицію підприємства, а інші проявляти до результатів його діяльності інтерес, однак не володіти безпосередніми важелями впливу.

Ті соціально-економічні суб'єкти, які мають змогу прямо чи опосередковано впливати на організаційно-економічні аспекти діяльності підприємства, а через це і на його фінансові результати, називають групами економічного впливу чи стейкхолдерами.

Як стверджує розробник теорії управління стейкхолдерами Роберт Едвард Фрімен, виділення груп економічного впливу та розуміння їхніх інтересів і механізмів впливу на бізнес дає змогу структурувати та оптимізувати процес управління взаєминами з ними. Отже, для забезпечення стійкої конкурентної позиції на ринку підприємству необхідно не тільки ефективно використовувати власні ресурси, але й активно взаємодіяти з ключовими групами економічного впливу.

Згідно теорії стейкхолдерів (груп економічного впливу), підприємство – це не тільки економічна цілісна структура та джерело прибутку, але й елемент системи, в якій це підприємство функціонує, відчуваючи вплив зовнішнього оточення і, в свою чергу, впливаючи на нього. Відтак, підприємство може уникнути багатьох економічних негараздів, якщо зуміє налагодити ефективні зв'язки з різними групами економічного впливу.

Ефективність взаємовідносин підприємства зі стейкхолдерами на довгостроковий період можна забезпечити, надаючи їм інформацію щодо особливостей фінансово-економічного стану підприємства, планів реалізації інвестиційних і соціальних проектів і наявних перспектив розвитку [3].

Фінансова звітність на сьогоднішній день є найбільш доступним інформаційним продуктом, орієнтований на задоволення інформаційних потреб стейкхолдерів. Концептуальна основа звітності містить виклад концепцій, на яких ґрунтується складання і подання фінансових звітів стейкхолдерам.

Концептуальна основа охоплює: а) мету фінансових звітів; б) якісні характеристики, які визначають корисність інформації, наведеної у фінансових звітах; в) визначення, визнання та оцінку елементів, з яких складаються фінансові звіти; г) концепції капіталу та збереження капіталу.

Мета фінансової звітності загального призначення закладає підвалини концептуальної основи. Інші аспекти концептуальної основи – концепція суб'єкта господарювання, що звітує, якісні характеристики корисної фінансової інформації та її обмеження, елементи фінансових звітів, визнання, оцінка, подання та розкриття інформації – логічно впливають з мети [4].

Фінансові звіти надають інформацію про економічні ресурси суб'єкта господарювання, що звітує, вимоги до суб'єкта господарювання, що звітує, та впливи операцій та інших подій та умов, що змінюють ці ресурси та вимоги.

Деякі фінансові звіти також містять пояснювальний матеріал про очікування управлінського персоналу та стратегії суб'єкта господарювання, що звітує, а також інші типи прогностичної інформації.

Однією із форм комунікації підприємства і його стейкхолдерів є офіційна звітність, складена відповідно до стандартів. Таким чином, достовірна, повна і уніфікована звітність дозволяє максимально швидко і з мінімальними витратами надавати необхідну зацікавленим сторонам інформацію та отримувати зворотній зв'язок.

На сьогодні одною з основних проблем звітності є не надання стейкхолдерам потрібної інформації про фінансовий стан підприємства. Тому при застосуванні теорії стейкхолдерів можна заповнити цей «розрив», визначивши потреби її користувачів та намагаться задовольнити їх у повному обсязі. При складенні звітності дуже важливим є вчасне надання достовірної інформації [2].

Основою для формування всіх видів звітності на підприємстві є бухгалтерський облік. Для того, щоб фінансова інформація була корисною, вона повинна бути доречною та правдиво подавати те, що вона призначена подавати. Корисність фінансової інформації посилюється, якщо вона є зіставною, її можна перевірити, вчасною та зрозумілою.

Поняття «транспарентність» стає основним атрибутом фінансової звітності, який забезпечує прозорість, відкритість, доступність, релевантність, репрезентативність поданої та розкритої інформації.

Розглянемо кожен із принципів формування транспарентності фінансової звітності, концептуальною основою якої є МСФЗ [7]:

– прозорість – зрозумілість, недвозначність, тобто звітність буде корисною учасникам ринку і широкій громадськості за умови, що вона зрозуміла чи може бути зрозуміла усіма зацікавленими користувачами;

– доступність – можливість доступу користувачів до даних фінансової звітності;

– надійність – інформація є з надійних, перевірених джерел та придатна для перевірки;

– якість – інформація якісна в тому випадку, коли вона не має значних помилок і об'єктивна;

– співставність – інформація, що міститься у фінансовій звітності, повинна бути порівнянною у часі і порівнянною з інформацією інших підприємств для ідентифікації тенденції фінансового стану та результатів діяльності;

– оперативність – інформація в будь-який момент має бути підготовленою для використання в процесі прийняття управлінських рішень;

– раціональність – раціональною інформацію можна назвати тоді, коли вигода від її отримання перевищує вартість її забезпечення;

– адаптивність – це можливість зведення відповідних даних за показниками і періодами;

– репрезентативність – досягається через незалежне аудиторське підтвердження, дотримання єдиної концептуальної основи фінансової звітності;

– релевантність – передбачає подання виключно такої інформації, яка є корисною для прийняття управлінських рішень.

Дотримання вищенаведених принципів транспарентності при формуванні фінансової звітності забезпечить підвищення функціональності фінансової звітності.

В сучасних умовах господарювання в системі обліково-звітної практики в Україні спостерігається низький рівень транспарентності фінансової звітності. Забезпечити підвищення транспарентності

формування фінансової звітності, а відтак і підвищити довіру користувачів до неї, можливо за рахунок раціонального вибору альтернатив, що пропонуються МСФЗ та закріплення їх в обліковій політиці підприємства.

Багатоваріантність методики бухгалтерського обліку, визначених МСФЗ[7], та МСБО[6], що його регламентують, реалізується в обліковій політиці підприємства.

Основоположними якісними характеристиками є доречність та правдиве подання. Щоб бути корисною, інформація повинна бути і доречною, і правдиво поданою. Ані правдиве подання недоречного явища, ані неправдиве подання доречного явища не допоможе стейкхолдерам прийняти вірні рішення.

Зіставність, можливість перевірки, вчасність та зрозумілість – це якісні характеристики, які збільшують корисність інформації, яка є доречною та правдиво поданою. Посилювальні якісні характеристики можуть також допомогти визначити, який з двох способів слід використати для опису явища, якщо обидва вони вважаються рівною мірою доречними та такими, що правдиво подають це явище.

Фінансова звітність вважається транспарентною, якщо вона містить доречну, правдиву інформацію стосовно всіх її змістовних елементів і забезпечує доступ стейкхолдерам. Високий рівень транспарентності фінансової звітності за МСФЗ[7] сприяє зростанню прогнозуючої та підтверджуючої цінності інформації. Крім того, процес досягнення транспарентності звітності має поєднувати дві протилежні тенденції – збільшення корисності розкриття поданої інформації з одночасним зниженням витрат на підготовку такої інформації.

Але транспарентність фінансової звітності можлива тільки за умови формування відповідного транспарентного середовища, умови якого будуть сприяти підготовці транспарентної фінансової звітності.

Непрозорий фінансовий звіт зі складними цифрами і термінами ставить стейкхолдерів в складне становище. Вони не можуть оцінити всі можливі фактори ризику або коефіцієнти рентабельності, якщо фінансова звітність не є прозорою.

Хоча прозорість і не може запобігти фінансовій кризі, але вона принаймні здатна забезпечити стриману реакцію стейкхолдерів знизити ймовірність паніки та інших згубних наслідків. Фінансова прозорість сприяє залученню цільових та ефективних інвестицій та кредитних ресурсів, що особливо важливо для малих і середніх підприємств, у яких відсутнє достатнє заставне забезпечення. Зменшення інформаційної асиметрії, що спостерігається внаслідок покращення процесу розкриття звітної інформації, призводить до зростання ліквідності акцій компанії. Компанії не оприлюднюють достатнього обсягу потрібної інформації, в тому числі у сфері корпоративної соціальної відповідальності, для своїх стейкхолдерів.

Інформація про фінансовий стан та результати діяльності підприємств є предметом уваги стейкхолдерів. Всі учасники взаємовідносин між собою зацікавлені в тому, щоб отримувати і використовувати достовірну інформацію про своїх партнерів для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. У цьому аспекті найбільшу зацікавленість представляє собою фінансова звітність.

Якість управлінських рішень значно залежить від рівня транспарентності фінансової звітності підприємства. Розкриття інформації у фінансовій звітності підприємств як механізму забезпечення їх транспарентності, сприятиме зростанню довіри до них з боку стейкхолдерів [8].

Отже, транспарентизація фінансової звітності – це процес формування і доведення до стейкхолдерів інформації, що дозволяє скласти їм повне і адекватне уявлення про всі аспекти діяльності компанії.

Відповідно транспарентною слід вважати фінансову звітність, яка відповідає наведеним на рис. 1 критеріям.

Доречні критерії сприяють висновкам, що допомагають стейкхолдерам у процесі прийняття рішень. Повні критерії містять показники для подання і розкриття інформації. Достовірні критерії надають обґрунтовану і послідовну оцінку подання та розкриття інформації. Нейтральні критерії сприяють неупередженим висновкам. Критерій «оцінка» дає зрозуміти, чи всі статті правильно оцінені та підраховані. Критерій «розподіл» означає: чи віднесено операції, що здійснювались незадовго до дати складання балансу, або безпосередньо, після неї, до того періоду, в якому вони були здійснені. Критерій «розкриття» означає: чи всі статті визначені у фінансовій звітності та правильність їх відображення у звітах та додатках до них. Критерій «класифікація» дає зрозуміти записи на рахунках бухгалтерського обліку. Обґрунтованість – чи існують обґрунтування для включення у звітність наведених там сум. Зрозумілі критерії сприяють висновкам, що є чіткими, вичерпними.

Критерії повинні бути доступними для стейкхолдерів, що дозволить їм зрозуміти методику оцінки та правильність виміру.

Публічність, чітке та зрозуміле висвітлення при поданні інформації, загальна зрозумілість забезпечується перш за все критерієм доступності. Критерії можуть бути обмежені тільки для конкретних стейкхолдерів.

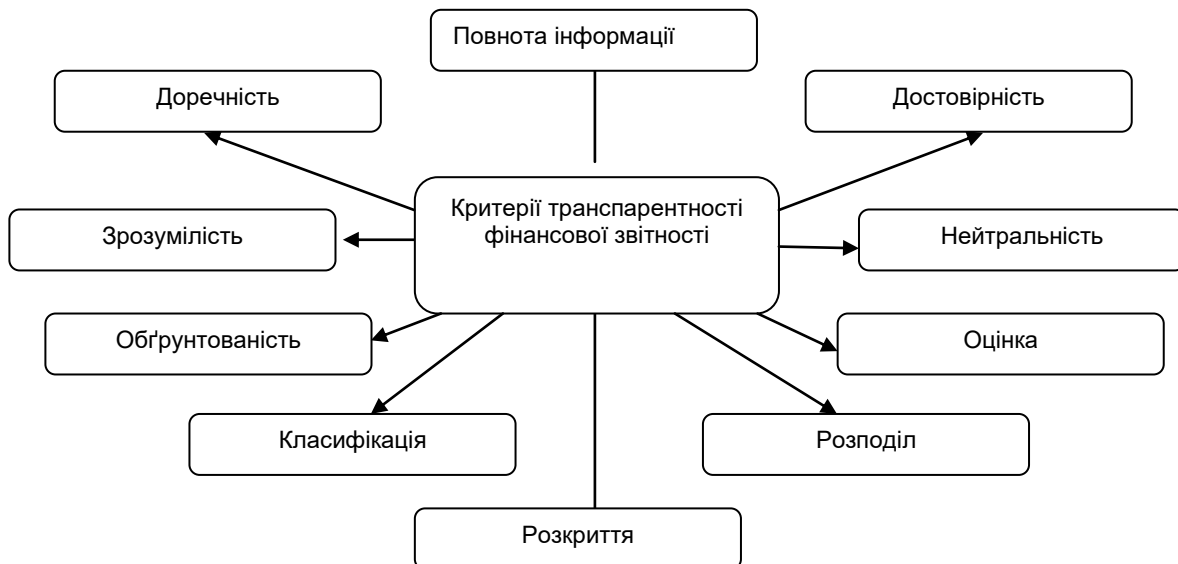

Рис. 1. Критерії транспарентності фінансової звітності

Джерело: авторське бачення

В сучасних умовах господарювання в системі обліково-звітної практики в Україні спостерігається низький рівень транспарентності фінансової звітності.

Умови для створення транспарентності формуються на таких рівнях, як:

– нормативно-законодавчий, який забезпечує створення правил подання звітності, серед яких МСФЗ, Міжнародні стандарти аудиту, Міжнародні стандарти оцінки, правила розкриття інформації та інші;

– рівень суб'єкта господарювання – транспарентність формується через звітність та інші засоби подання інформації;

– рівень експертів, агентства та організації, що здійснюють професійну оцінку рівня транспарентності суб'єктів: від окремого підприємства до уряду країни загалом [1].

Забезпечити підвищення транспарентності фінансової звітності, а отже, і підвищити довіру стейкхолдерів до неї можливо за умови раціонального вибору альтернатив, що пропонуються МСФЗ [7] та закріплення їх в обліковій політиці підприємства.

Надання фінансової інформації про суб'єкт господарювання, що звітує, яка є корисною для нинішніх та потенційних стейкхолдерів – є метою фінансової звітності.

Висновки з проведеного дослідження. Якісні характеристики корисної фінансової інформації визначають типи інформації, що є найбільш корисними для нинішніх та потенційних стейкхолдерів. Забезпечити транспарентність фінансової звітності, а відтак і підвищити довіру стейкхолдерів до неї можливо за рахунок раціонального вибору альтернатив, що пропонуються МСФЗ та закріплення їх в обліковій політиці підприємства. Публічність, чітке та однозначне висвітлення при поданні інформації у фінансовій звітності, загальна зрозумілість забезпечується перш за все критерієм доступності.

Бібліографічний список

1. Богуцька Л. Реалізація принципів транспарентності суб'єктами господарювання. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2017. Вип. 4. С. 149-158. URL: <http://visnykj.tneu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/777> (дата звернення: 03.10.2019).

2. Дзюба О.М., Федченко А.О. Особливості ведення звітності на автотранспортному підприємстві та її стейкхолдери. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=ujae_2016_1_2_7 (дата звернення: 03.10.2019).

3. Загородній А.Г., Партин Г.О. Інтегрована звітність підприємства як елемент взаємовідносин з групами економічного впливу (стейкхолдерами). *Трансформаційні перетворення обліково-аналітичного забезпечення управління в умовах євроінтеграційних процесів*: зб. матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 25 листоп. 2016 р.). С. 47-49. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPress/27481/1/Davydiuk_Znachennia_dystryblyny_2016.pdf (дата звернення: 01.10.2019).

4. Концептуальна основа фінансової звітності. URL: <http://vobu.ua/ukr/documents/item/kontseptualna-osnova-finansovoji-zvitnosti-2016> (дата звернення: 02.10.2019).

5. Макарович В.К., Вигівська І.М. Транспарентність фінансової звітності в умовах застосування МСФЗ. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/15526> (дата звернення: 04.10.2019).
6. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/msfo/msbo-1-podannya-1021217.html> (дата звернення: 04.10.2019).
7. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/msfo/meghdunarodnye-standarty-finansovoy-1021501.html> (дата звернення: 04.10.2019).
8. Озеран А.В. Концепція розкриття інформації у примітках до фінансових звітів. *Вісник ЖДТУ*.2015. № 4(74). С. 35-42.

References

1. Bohutska, L. (2017), "Implementation of transparency principles by business entities", *Visnyk Ternopil'skoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, Iss. 4, pp.149-158, available at: <http://visnyk.tneu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/777> (access date October 03, 2019).
2. Dziuba, O.M. and Fedchenko, A.O. "Features of reporting on the motor transport enterprise and its stakeholders", available at: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ujae_2016_1_2_7 (access date October 03, 2019).
3. Zahorodnii, A.H. and Partyn, H.O. (2016), "Integrated enterprise reporting as an element of relationships with economic impact groups (stakeholders)", *Transformatsiini peretvorennia oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia v umovakh yevrointehratsiinykh protsesiv: zb. Materialiv IV Mizhnar. nauk.-prakt. konf.* [Transformational transfigurations of accounting and analytical management support in the context of European integration processes: collection of materials IV scientific and practical conf.], (Kyiv, 25 November 2016), pp. 47-49, available at: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPress/27481/1/Davydiuk_Znachennia_dystsypyny_2016.pdf (access date October 01, 2019).
4. *Kontseptualna osnova finansovoi zvitnosti* [Conceptual basis of financial statements], available at: <http://vobu.ua/ukr/documents/item/kontseptualna-osnova-finansovoi-zvitnosti-2016> (access date October 02, 2019).
5. Makarovych, V.K. and Vyhivska, I.M. "Transparency of financial statements in the context of IFRS", available at: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/15526> (access date October 04, 2019).
6. *Mizhnarodni standarty bukhgalterskoho obliku* [International Accounting Standards], available at: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/msfo/msbo-1-podannya-1021217.html> (access date October 04, 2019).
7. *Mizhnarodni standarty finansovoi zvitnosti* [International Financial Reporting Standards], available at: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/msfo/meghdunarodnye-standarty-finansovoy-1021501.html> (access date October 04, 2019).
8. Ozeran, A.V. (2015), "The concept of disclosure in the notes to the financial statements", *Visnyk ZhDTU*, no. 4(74), pp. 35-42.

Візіренко С.В., Незнамова А.М. ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК ЗАПОРУКА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

Мета. Дослідження транспарентності фінансової звітності як запоруки інформаційного забезпечення стейкхолдерів, зацікавлених у набутті конкурентних переваг підприємством.

Методика дослідження. Для досягнення поставленої мети використано наступний інструментарій методів наукового дослідження: діалектичний метод пізнання – для уточнення понять «транспарентність фінансової звітності», «стейкхолдери», «принципи формування транспарентності», «критерії транспарентності фінансової звітності»; аналітико-монографічний – при вивченні літературних джерел; системно-аналітичний метод – при дослідженні законодавчих чи інших нормативно-правових актів з питань транспарентності фінансової звітності; методи опису, конкретизації, формалізації – при визначенні основних критеріїв транспарентності фінансової звітності; абстрактно-логічний метод – для узагальнення теоретичних положень, формування висновків та пропозицій.

Результати. Розглянуто та охарактеризовано критерії транспарентності фінансової звітності як запоруки інформаційного забезпечення стейкхолдерів, зацікавлених у набутті конкурентних переваг підприємством.

Наукова новизна. Обґрунтовано значимість критерію транспарентності фінансової звітності як запоруки інформаційного забезпечення стейкхолдерів, зацікавлених у набутті конкурентних переваг підприємством. Аргументовано, що якісні характеристики корисної фінансової інформації визначають типи інформації, що є найбільш корисними для нинішніх та потенційних стейкхолдерів.

Практична значущість. Результати дослідження можуть бути використані підприємствами для створення обліково-інформаційного забезпечення, необхідного для прийняття управлінських рішень стейкхолдерами.

Ключові слова: транспарентність, стейкхолдери, фінансова звітність, концептуальна основа, принципи формування транспарентності, критерії транспарентності фінансової звітності.

Vizirenko S.V., Neznamova A.M. TRANSPARENCY OF FINANCIAL STATEMENTS AS A GUARANTEE FOR STAKEHOLDERS INFORMATION SUPPORT

Purpose. The aim of the article is investigating the transparency of financial statements as a pledge of information for stakeholders interested in gaining competitive advantage of the enterprise.

Methodology of research. The following tools of scientific research methods have been used to achieve this goal: dialectical cognition – to clarify the concepts of «transparency of financial statements», «stakeholders», «principles of transparency formation», «criteria of transparency of financial statements»; analytical and monographic – in the study of literary sources; system and analytical method – in the study of legislative or other legal acts on transparency of financial statements; methods of description, specification, formalization – in determining the main criteria for transparency of financial statements; abstract and logical method – for generalization of theoretical propositions, formation of conclusions and suggestions.

Findings. The criteria of transparency of financial statements as a pledge of information support to stakeholders interested in gaining competitive advantages of the enterprise are considered and characterized.

Originality. Significance of criterion of transparency of financial statements as a guarantee of information support to stakeholders interested in gaining competitive advantages of the enterprise is substantiated. It is argued that the qualitative characteristics of useful financial information determine the types of information that are most useful to current and potential stakeholders.

Practical value. The results of the study can be used by enterprises to create the accounting and information support required for management making decision by stakeholders.

Key words: transparency, stakeholders, financial statements, conceptual framework, principles of transparency formation, criteria for transparency of financial statements.

Визиренко С.В., Незнамова А.М. ТРАНСПАРЕНТНОСТЬ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ КАК ЗАЛОГ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ СТЕЙКХОЛДЕРОВ

Цель. Исследование прозрачности финансовой отчетности как залога информационного обеспечения стейкхолдеров, заинтересованных в приобретении предприятиями конкурентных преимуществ.

Методика исследования. Для достижения поставленной цели использован следующий инструментарий методов научного исследования: диалектический метод познания – для уточнения понятий «прозрачность финансовой отчетности», «стейкхолдеры», «принципы формирования прозрачности», «критерии прозрачности финансовой отчетности»; аналитико-монографический – при изучении литературных источников; системно-аналитический метод – при исследовании законодательных и нормативно-правовых актов по вопросам прозрачности финансовой отчетности; методы описания, конкретизации, формализации – при определении основных условий прозрачности финансовой отчетности; абстрактно-логический метод – для обобщения теоретических положений, формирование выводов и предложений.

Результаты. Рассмотрены и охарактеризованы критерии прозрачности финансовой отчетности как залога информационного обеспечения стейкхолдеров, заинтересованных в приобретении предприятием конкурентных преимуществ.

Научная новизна. Обоснована значимость критерия прозрачности финансовой отчетности как залога информационного обеспечения стейкхолдеров, заинтересованных в приобретении предприятием конкурентных преимуществ. Аргументировано, что качественные характеристики полезной финансовой информации определяют типы информации, которые являются наиболее полезными для нынешних и потенциальных стейкхолдеров.

Практическая значимость. Результаты исследования могут быть использованы предприятиями для создания учетно-информационного обеспечения, необходимого для принятия управленческих решений стейкхолдерами.

Ключевые слова: прозрачность, стейкхолдеры, финансовая отчетность, концептуальная основа, принципы формирования прозрачности, критерии прозрачности финансовой отчетности.